

Heropleving van de zaagjespopulatie, *Donax vittatus* aan de Westkust

M.-Th. Vanhaelen

In de Strandvlo van april 1999 kon u lezen hoe het zaagje, *Donax vittatus* na twee strenge winters ongeveer twee jaar van de westkuststranden verdween en vanaf augustus 1998 zich weer langzaam begon te herstellen (Vanhaelen, 1999).

De vorige winter 98-99, die wel met een vroeg vorstoffsensief begon, was gelukkiglijk niet te streng zodat gedurende het gans jaar 99 het zaagje eerst een geleidelijke en daarna een explosieve toename heeft gekend. Vooral vanaf de zomer hebben zich te Koksijde meerdere grote strandingen voorgedaan.

Het begon op 17/7/99 toen we tijdens de SWG-excursie bij de eblijn vóór de Schipgatduinen meer dan 50 levende zaagjes opraapten. Zes dagen later, op 23/7/99 heb ik meer dan 500 verse doubletten, levend of pas leeggepikt geteld, tussen Ster der Zee en het centrum van de dijk te St.-Idesbald. De grootste doubletten waren 3,8 cm lang.

- Op 28/7/1999 deed zich een nog grotere stranding voor, ditmaal te Koksijde, Schipgat, met $\pm$ 1500 doubletten, waarvan de meesten leefden.
- Op 21/8/1999 telde ik vanaf Ster der Zee tot eind St.-Idesbald (grens De Panne) weer $\pm$ 800 verse doubletten; $\pm$ 1/3 was nog levend. Eén dag nadien, 22/8/1999 lagen er een 500-tal verse zaagjes, nu van Oostduinkerke, Duinpark tot Koksijde St.-André. Op 6/10/1999 deed zich weer een grote stranding voor te St.-Idesbald, vanaf Ster der Zee tot de grens met De Panne. Het aantal werd geschat op $\pm$ 1500 exemplaren, waartussen ook vele levenden, tot 3,9 cm.
- Op 8/11/99 lagen op het Koksijdse strand weer meer dan 1000 verse zaagjes.
- Op 17/11/99 trok één doubletje sterk mijn aandacht door een opvallende monstrositeit: opgezwollen dikke top, gedeukte onderrand en twee bijna even lange schuine zijden, zodat ik de vergelijking maakte met de *Striarca-lactea*-vorm. Het doublet bevatte vleesresten. Dit was de enige misvorming die ik tijdens de grote strandingen in 1999 heb opgemerkt.

Het is duidelijk dat een zaagjespopulatie onder gunstige omstandigheden zeer snel uitbreiding kan nemen doch bij een winters offensief soms bijna uitgeroeid wordt ten gevolge van zijn 'ondiep' leven in de bodem (van iets boven de laagwaterlijn tot enkele 10-tallen meters diep). Maar ik vraag me anderzijds toch af waarom er zulke grote strandingen *Donax vittatus* midden in de zomerperiode plaats vinden. Zulke zomerstrandingen van het zaagje hebben trouwens al eerder plaatsgevonden: namelijk in september 1994 en augustus 1995. (Persoonlijke notities). Leven deze dieren bij grote aangroei misschien zo dicht op de kust en zo ondiep dat ze bij de minste hinder uitspoelen?

Literatuur

Vanhaelen, M.-Th., 1999. Herstel van *Donax vittatus* aan de Westkust na de twee strenge winters 95-96 en 96-97. *De Strandvlo*, (2): 69-70.

**Ter Yde 1
8670 Koksijde**